

شماره: ۸۷/ف/۲۳۶
تاریخ: ۱۳۸۸/۹/۱۰
پست: صلوات

حضرت آیت الله جنتی «دامبرکاته»
دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه چهارصد و چهل و سوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۸/۹/۷ مشتمل بر ادامه بررسی لایحه مجازات اسلامی ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می گردد:

مستور، ادامه رسیدگی به لایحه مجازات اسلامی که قرار است در آینده در مجلس شورای اسلامی به تصویب نهایی برسد.

فصل دوم: موانع مسؤولیت کیفری، ماده ۱۴۵: افراد نابالغ دارای ...

﴿مذکور﴾ ۱- با توجه به روایات متعدده داله بر کیفر نمودن غیربالغ (از جمله باب ۲۸، حد سرقه از وسائل الشیعه) و نظرات علماء مختلف (از جمله شیخ طوسی «ره» در نهایه، و امام خمینی «ره» در تحریرالوسیله چاپ انتشارات وابسته به جامعه مدرسین ج ۲ ص ۴۳۴، بند اول، مسئله ۱، القول فی السارق و همچنین مسئله ۴، حد لواط ص ۴۲۳ و مسئله ۱، القول فی القاذف و المقذوف ص ۴۳۷ و آیت الله خونی «ره» در مبانی تکمله منهاج الصالحین، الثالث عشر: السرقه، ج ۲۷۹/۱ چاپ اول و لواط مسئله ۱۸۳ ص ۲۳۳) خلاف شرع دانسته شد. (اتفاق آراء)

۲- ماده مذکور مناقض بعضی از مواد همین لایحه از جمله ماده ۹۴ آن که محکومیت کیفری برای افراد نابالغ فرض نموده است می باشد. (اتفاق آراء)

ماده ۱۴۶: سن بلوغ به ترتیب در دختران و پسران ...

﴿مذکور﴾ بلوغ هر چند از نظر سن تعریف شده است اما معیارهای دیگر بیان نشده است و برداشت از آن نفی معیارهای دیگر بلوغ می باشد و لذا خلاف شرع دانسته شد. (اتفاق آراء)

ماده ۱۴۷: در مورد افراد نابالغ بالاتر از هفت سال ...

﴿مذکور﴾ ایرادات وارده در فصل دهم، مواد ۸۷ تا ۹۴، همچنین ایراد اول مذکور در ماده ۱۴۵ در این ماده نیز جاری است.

ماده ۱۴۸: هر گاه مرتکب در زمان ارتکاب جرم ...

﴿مذکور﴾ ۱- تعریف مذکور در مورد مجنون مانع اغیار نمی باشد و لذا تعریف صحیح نیست زیرا چه بسا کسی با استفاده از مواد مخصوصی دچار اختلال روانی گشته و فاقد اراده و یا قوه تمیز گردد و مع ذلک مجنون نباشد.

۲- اطلاق ماده مذکور از جهت شمول نسبت به فرد مورد اشاره در ایراد اول این ماده و حکم نمودن به مجنون بودن وی چون مستلزم اجرای احکام و آثار مترتبه بر مجنون (مانند تحمل دیه عمد او و ...) در مورد او می گردد خلاف شرع دانسته شد.

شماره: ۸۷/ف/۲۲۶
تاریخ: ۱۳۸۸/۹/۱۰
پرست: صلوات

ماده ۱۴۹: هر گاه مرتکب جرم در حین ارتکاب ...

﴿اللهم﴾ با توجه به اینکه ماده مذکور جهت اقدامات تأمینی و جلوگیری از اعمال احتمالی که در اثر جنون مجنون از او صادر شده و موجب اختلال نظام و امنیت عمومی جامعه می گردد پایه گذاری شده است و در این مسئله فرقی بین حد و تعزیر نیست لذا اختتام دادن شق دوم صدر این ماده (یا در جرائم موجب تعزیر پس از حدوث جرم ...) به تعزیر وجهی نداشته و عدم اعمال اقدامات تأمینی مذکور در مورد حد، موجب وقوع اختلال نظام و نظم اجتماعی جامعه می گردد و لذا خلاف شرع دانسته شد.

ماده ۱۴۹، تبصره ۱: هر گاه مرتکب یکی از جرائم ...

﴿اللهم﴾ مستفاد از اختصاص دادن عدم سقوط حد به مورد حد، سقوط تعزیر در مورد مذکور می باشد و با توجه به اینکه اصل ماده، تنها مسئله اقدامات تأمینی را مطرح نموده و مفاد تبصره که حد ساقط نمی شود و مفهوم آن سقوط تعزیر می باشد و در نتیجه مستفاد از ماده و تبصره ۱ آن است که در مورد امور مستلزم تعزیر، فقط اقدامات تأمینی اعمال شده و دیگر تعزیری در بین نیست و لذا خلاف شرع دانسته شد.

توضیح اینکه در این جلسه تا تبصره ۱ این ماده بررسی شد.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین ظاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

سیدحسین ظاهری